

TÍTOL MICROPONÈNCIA: **L'experiència de creació de la Taula de Participació Social (TPS) del Departament de Justícia**

PONENT: Núria Fabra i Marc Cerón

La Taula de Participació Social fou, en el seu origen, una proposta recollida en les conclusions finals d'un Congrés que ha esdevingut un projecte. En efecte, el 3 i 4 d'octubre de 2003 es va celebrar el II Congrés del Voluntariat en l'Àmbit Penitenciari. Una de les constatacions que es va palesar en aquella trobada és que després de gairebé 20 anys de caminar plegats (les competències en matèria d'execució penal d'adults van ser assumides pel Govern de Catalunya l'any 1984) les entitats de voluntariat i l'Administració tenien prou coneixement mutu i se sentien prou madures com per crear un espai de trobada de segon nivell estable. Des d'aquest reflexionar comú fins a la data, el recorregut ha estat llarg i pel camí s'han pres moltes decisions. Us en fem un resum de les que considerem més importants:

- Donar el màxim rang organitzatiu possible a aquest espai, però alhora fer-lo el més operatiu i representatiu possible, i garantir-ne un funcionament intern que faciliti, alhora, la continuïtat en el seu compromís de les entitats implicades en els òrgans de gestió i la seva renovació periòdica.
- Integrar en aquest òrgan de participació tant a les entitats de voluntariat com a les entitats col·laboradores que presten serveis en l'àmbit de l'execució penal. Està clar que hi ha matisos i diferències entre aquests dos tipus d'entitats, però el seu vector de convergència, la voluntat de sumar en la missió de rehabilitació i reinserció de les persones sotmeses a mesures penals, és prou potent com per justificar aquesta aliança
- Convidar al Departament de Benestar Social i Família a integrar-se en aquest òrgan per tal que qui ostenta la màxima responsabilitat en matèria d'ordenació de la tasca del voluntariat a Catalunya aporti coneixement i compromís al projecte
- Aprofitar la Taula com a instrument per fer sector entre les pròpies entitats: crear sinèrgies, compartir presses de decisions i posicionaments estratègics, enfortir la cultura de l'avenç des de la diversitat
- Aprendre des de l'Administració un nou estil de treball col·laboratiu amb les entitats, en el que diàleg, la confiança i la transparència siguin els eixos de la comunicació mútua.

Quins resultats pràctics se'n desprenen de tot plegat?

- La inclusió de la Taula de Participació Social en el redactat del **Reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya (Decret 329/2006, de 5 de setembre)**
- La generalització d'aquest instrument de participació a tots els Centres Penitenciaris de Catalunya (**ORDRE JUS/370/2009, de 23 de juliol**)
- La creació de grups de treball que han abordat, entre d'altres, els temes següents: el desplegament de la normativa interna, a partir dels principis exposats normativament, la formació inicial dels voluntaris en l'àmbit de l'execució penal, el disseny dels estàndards de servei dels programes gestionats per les entitats, el suport al desenvolupament de les taules a tots els centres penitenciaris de Catalunya amb especial cura d'involucrar a les entitats del territori
- L'establiment d'un pla de formació continuada per als professionals i voluntaris de les entitats
- La realització de campanyes de difusió de la necessitat d'apostar per polítiques de rehabilitació i de reinserció adreçades a l'opinió pública de Catalunya (des de la presentació d'un manifest en favor del Pla d'Equipaments Penitenciaris l'any 2005 al Col·legi de Periodistes de Catalunya, fins al llançament, la tardor d'aquest any 2011, de la campanya **Obrim la porta a la rehabilitació**)
- La celebració de diverses jornades de treball sectorials (III Congrés de Voluntariat en l'àmbit penitenciari) i generals (2 plenaris a l'any)
- La cooperació amb d'altres òrgans de participació generalistes de les entitats socials catalanes: ECAS, la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya.

Són tot flors i violes?. Fa falta empenta, ganes de treballar, molta complicitat i, sobretot, que les dues parts s'ho creguin. Busca'ns a <http://www20.gencat.cat/portal/site/Justicia/>